

NOTAT

20. februar 2008

Eksp.nr. 522412
/rrn-dep

Forslag til lov om ændring af lov om aktieselskaber og lov om erhvervsdrivende fonde (Gennemførelse af ændringsdirektivet om vurderingsmandsudtalelser ved fusioner og spaltninger af aktieselskaber m.v.)

Et udkast til lovforslag har været sendt i høring hos 72 eksterne myndigheder og organisationer, herunder arbejdsmarkedets parter, den 12. december 2007 med frist for bemærkninger den 8. januar 2008.

Ministeriet har i alt modtaget høringssvar fra 26 myndigheder og organisationer m.v., hvoraf de 3 har været med bemærkninger.

Følgende organisationer har afgivet høringssvar med bemærkninger:

Danmarks Rederiforening, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer samt Skatteministeriet/SKAT.

1. Forslaget generelt

Høringen afspejler, at der generelt er tilslutning til lovforslaget. Af de indkomne høringssvar er der således kun meget få, der indeholder bemærkninger, og disse er endvidere af relativt begrænset omfang. Høringssvarene har således ikke givet anledning til ændringer i lovtæst eller bemærkningerne.

2. To ugers frist for registrering

Danmarks Rederiforening henviser i deres høringssvar til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 19, vedrørende en ændring af aktieselskabslovens § 134 f, stk. 2. Danmarks Rederiforening finder det mærkværdigt, at registreringen af en gennemførelse af en fusion ifølge forslaget skal vente to uger, når aktionærerne i enighed har fravalgt den sagkyndige vederlagsudtalelse.

Kommentar

Forslaget indebærer, at registreringen af en fusions gennemførelse skal vente to uger, hvis aktionærerne i enighed har besluttet, at der ikke skal udarbejdes en vurderingsmandsudtalelse, og en eller flere aktionærer på generalforsamlingen har taget forbehold om godtgørelse.

Det bemærkes således, at den omhandlede berostillelse på to uger alene bliver relevant, når en eller flere aktionærer har taget forbehold om godtgørelse fra selskabet på generalforsamlingen. I modsat fald vil situationen falde uden for § 134 f's anvendelsesområde.

Fravalg af vurderingsmandsudtalelsen bør ikke forringe aktionærernes retsstilling. Hvis registrering af fusionen skulle finde sted før den foreslåede 2 ugers frist, ville det forringe retsstillingen for aktionærerne. Det skyldes, at de aktionærer, der måtte have taget forbehold om godtgørelse på generalforsamlingen, i et sådant tilfælde ville blive stillet ringere i situationer, hvor vurderingsmandsudtalelsen var fravalgt, end de ville blive stillet i situationer, hvor der forelå en vurderingsmandsudtalelse, som konkluderede, at vederlaget ikke var rimeligt og sagligt begrundet.

Efter de gældende regler kan aktionærerne i det eller de ophørende selskaber kræve godtgørelse af selskabet, hvis vederlaget for deres aktier i det ophørende selskab ikke er rimeligt og sagligt begrundet, og de har taget forbehold for krav om godtgørelse på generalforsamlingen. I medfør af aktieselskabslovens § 134 f, stk. 2, registreres fusionen i disse situationer derfor tidligst to uger efter beslutning om gennemførelse heraf.

Er konklusionen i erklæringen derimod, at vederlaget *er* rimeligt og sagligt begrundet, registrerer styrelsen fusionens gennemførelse med det samme på trods af en aktionærs godtgørelsesforbehold. Dette er dog ikke tilfældet, hvis styrelsen er bekendt med, at en aktionær har anlagt en retssag herom, inden fusionens gennemførelse er blevet registreret.

I forbindelse med indførelsen af muligheden for at fravælge vurderingsmandsudtalelsen har det været overvejet, hvilke konsekvenser det vil have, hvis vurderingsmandsudtalelsen fravælges, og der tages forbehold om godtgørelse på generalforsamlingen.

Det har endvidere indgået i overvejelserne, at der for overskuelighedens skyld bør tilstræbes en vis ensretning i reguleringen af de forskellige situationer, således at der ikke skabes en ny berosættelsesfrist i forbindelse med den nye mulighed for fravalg af vurderingsmandsudtalelsen.

På den baggrund tillægges det afgørende betydning, at aktionærernes mulighed for at kræve godtgørelse af selskabet ikke forringes eller vanskeliggøres som følge af ændringen.

3. Formkrav til samtykke

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (FSR) har i deres høringsvar tilkendegivet, at de ikke ser de store problemer ved at afskaffe kravet om vurderingsmandsudtalelse i de nøje afgrænsede situationer, som der her er tale om.

FSR har konstateret, at det i udkastet foreslås, ”at der ikke fastsættes formkrav til aktionærernes samtykke. Beslutning om, hvordan samtykket skal gives, overlades således til den konkrete bestyrelses vurdering og ansvar” (lovbemærkninger til § 1, nr. 18).

FSR er uenig i, at der ikke stilles formkrav til samtykket, da det er afgørende for, om undtagelsesreglen kan bruges, at alle aktionærer har givet deres samtykke. Formkrav vil ligeledes have stor betydning for kontrollen med, at selskabslovgivningen er overholdt.

Ifølge FSR vil det eksempelvis for dirigenten på selskabets generalforsamling være relevant at kunne påse, at aktionærerne har givet samtykke, og dette bør ligeledes fremgå af generalforsamlingsreferatet.

Kommentar

For så vidt angår formkrav til samtykket om fravalg af en vurderingsmandsudtalelse, skal det bemærkes, at der i dag findes en tilsvarende bestemmelse om fravalg af vurderingsmandsudtalelsen om fusions- eller spaltningensplanen i reglerne om grænseoverskridende fusioner og spaltninger, jf. aktieselskabslovens § 137 c, jf. § 138, stk. 4. I forbindelse med grænseoverskridende fusioner og spaltninger er der således allerede i dag mulighed for at fravige kravet om vurderingsmandsudtalelse, såfremt samtlige aktionærer samtykker hertil. Der stilles ingen formkrav til samtykket, og det fremgår af bemærkningerne til § 137 c, at formen for samtykket overlades til den konkrete bestyrelses ansvar og vurdering.

Ændringsdirektivet vedrørende 3. og 6. selskabsdirektiv, som forslaget gennemfører, indeholder ikke bestemmelser om formkrav til samtykket. Det vurderes på denne baggrund ikke hensigtsmæssigt at stille strengere krav til nationale fusioner og spaltninger, end der stilles til grænseoverskridende fusioner og spaltninger vedrørende formkrav til samtykket. Med forslaget tilstræbes der således på dette punkt en overensstemmelse mellem de allerede gældende regler for grænseoverskridende fusioner og spaltninger og de foreslåede regler for nationale fusioner og spaltninger. Hertil er det vigtigt at bemærke, at langt hovedparten af de danske selskaber kun har én aktionær eller anpartshaver, og at den samme aktionær eller anpartshaver enten alene eller sammen med dennes nærtstående udgør selskabets ledelse.

4. Vurderingsmandsudtalelse i bestyrelsens redegørelse

FSR har desuden anført, at det bør overvejes at overføre den i § 134 c anførte ”erklæring” (vurderingsmandens) om, ”hvorvidt vederlaget for aktierne i et ophørende selskab er rimeligt og sagligt begrundet” til den af bestyrelsen afgivne fusionsredegørelse (jf. § 134 b).

FSR finder, at en sådan direkte erklæring fra bestyrelsen kan bevirke, at bestyrelsen i højere grad er opmærksom på dennes ansvar for fastsættelsen af vederlaget m.v.

I øvrigt bør det, efter FSR's vurdering, fremgå tydeligere af bemærkningerne til lovforslaget, at selskabets ledelse nøje bør overveje det ansvar, som ledelsen påtager sig ved eventuelt at gennemføre en fusion eller spaltning uden at indhente en vurderingsmandsudtalelse. Det er således FSRs vurdering, at der fortsat ofte vil være behov for professionel bistand ved vurdering m.v. i selskaber, der skal fusionere eller spalte.

Kommentar

Baggrunden for de foreslåede ændringer vedrørende kravet om en vurderingsmandsudtalelse i forbindelse med nationale fusioner og spaltninger er en direktivændring af 3. og 6. selskabsdirektiv.

Baggrunden for direktivændringen, og dermed lovforslaget, er at lette virksomhedernes administrative byrder. Med dette formål for øje er der således sket en modifikation af kravet om en uafhængig sagkyndig udtalelse (vurderingsmandsudtalelse) om fusions- eller spaltningsplanen, således at aktionærene i enighed skal kunne fravælge denne.

Det bemærkes, at ledelsen allerede efter de gældende regler i redegørelsen skal omtale fastsættelsen af vederlaget for aktierne, herunder særlige vanskeligheder forbundet med fastsættelsen, jf. aktieselskabslovens §§ 134 b, stk. 1, samt 136 b, stk. 1. Ved at flytte den indholdsmæssige forpligtelse i kravet om en vurderingsmandsudtalelse til ledelsens redegørelse ville man opretholde den administrative byrde for virksomhederne, hvilket ikke kan antages at være i tråd med ændringsdirektivets formål.

Det skal endvidere bemærkes, at det alene er aktionærene, der kan fravælge vurderingsmandsudtalelsen – ikke ledelsen. Muligheden for at fravælge vurderingsmandsudtalelsen kræver endvidere enighed blandt samtlige aktionærer, hvilket både fremgår af de foreslåede bestemmelsers ordlyd og af bemærkningerne.

Hertil er det vigtigt at bemærke, at langt hovedparten af de danske selskaber kun har én aktionær eller anpartshaver, og at den samme aktionær eller anpartshaver enten alene eller sammen med dennes nærtstående udgør selskabets ledelse.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Skatteministeriet har i deres høringssvar bemærket, at SKAT har vurderet, at hvis man ikke modtager en vurderingsmandsudtalelse i de omhandlede sager, vil det medføre et meget begrænset forøget ressourceforbrug i forbindelse med SKAT's behandling af anmodninger om tilladelse til skattefri omstrukturering.

Herudover har Skatteministeriet ingen bemærkninger til lovforslaget

Skatteministeriet har i et tillæg til høringssvaret efterfølgende oplyst, at ministeriet ikke mener, at høringssvaret giver anledning til ændringer i lovforslagets bemærkninger.

Bilag 1: Høringsliste – eksterne myndigheder og organisationer mv.

Advokatrådet
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Arbejdsmarkedets Tillægspension
Børsmæglerforeningen
C3, ledelse og økonomi
COOP Danmark,
Danmarks Nationalbank
Danmarks Rederiforening
Danmarks Skibskreditfond
Danmarks Skibsmæglerforening
Dansk Aktionærforening
Dansk Arbejdsgiverforening
Dansk Autoriseret Markedsplads
Dansk Byggeri
Dansk Ejendomsmæglerforening
Dansk Erhverv
Dansk Erhvervsgartnerforening erhvervspolitisk afd.
Dansk Industri
Dansk Landbrug
Dansk Landbrugsrådgivning
Dansk Management Råd (DMR)
Danske Andelskasser, Danske Andelsselskaber
Danske Maritime
Danske Regioner
Datatilsynet
De Samvirkende Købmandsforeninger (DSK)
Den Danske Dommerforening
Den Danske Finansanalytikerforening
Den Danske Fondsmæglerforening
Den Nordiske Børs
De Kooperative Fællesforbund
Det Økonomiske Råds Sekretariat
Finansforbundet
Finansrådet
Finanssektorens Arbejdsgiverforening
First North
Forbrugerrådet
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer
Foreningen Danske Revisorer
Foreningen Registrerede Revisorer
Forsikring og Pension
Frederiksberg Kommune
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd
Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger
Færøernes Landsstyre

Grønlands Hjemmestyre
HK Handel
HTS, Handel - Transport og Service
Håndværksrådet
Ingeniørforeningen i Danmark
Investeringsforeningsrådet
Kommunernes Landsforening
Konkurrencerådet
Københavns Kommune
Københavns Magistrat
Landbrugsrådet
Landsorganisationen i Danmark
Ledernes Hovedorganisation
Liberale Erhvervs Råd
Lokale Pengeinstitutter
Lønmodtagernes Dyrtidsfond
Realkreditrådet
REVIFORA - Foreningen for revision, økonomi og ledelse
Revisorkommissionen
Rigsadvokaturen
Rigspolitichefen Afdeling E
Rigsrevisionen
Sammenslutningen af Danske Andelskasser
Statsadvokaturen for særlig økonomisk kriminalitet
Værdipapircentralen
Erhvervsankenævnet.